1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J. HEnderson 4-0237, HEnderson 4-0807, УНСоюз: HEnderson 5-6740. Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125, УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 108. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 8-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1963 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 108. VOL. LXX.

РАСОВІ СУПЕРЕЧНОСТІ ЗАГРОЖУЮТЬ АМЕРИЦІ — ТВЕРДИТЬ ПРЕЗИДЕНТ

Сан Дієго, Каліфорнія. — Президент Кеннеді 6-го червня, промовляючи на закінченні шкільного року в Стейтовому коледжі в Сан Дієго, гостро виступав проти расових обмежень в деяких частинах цієї країни, бо вони шкодять виховній американській шкільній системі, та загрожують майбутності ЗДА. — „Мусимо признати, що расова окремішність в школах, — я маю на думці фактичну сегрегацію в північних стейтах і голосну сегрегацію на Півдні, — приносить великі перешкоди поважній частині нашого населення". Президент звернув увагу на те, що кожний третій учень, що є тепер в п'ятій клясі публічної школи, не закінчить вповні середньої школи, і тільки два з 10-ох теперішніх студентів закінчать коледжі. Президент заявив, що тепер є дві головні перешкоди повищого явища, що учні і студенти не кінчають шкіл: економічна і расова. Треба діяти швидко в обидвох напрямках, щоб зліквідувати ті обидві причини. Неосвічені батьки допускають до того, що і їх діти не мають закінченої освіти і таким робом зростає число американців без закінчених шкіл. За освіту молодого покоління повинні дбати громади і стейти в першу чергу, казав Президент. Але він пригадав, що від початку існування ЗДА федеральний уряд діяв в тій справі, і тому і тепер ним очолюваний уряд хоче допомогти стейтам якнайкраще розв'язати шкільну проблему та пропонує федеральні фонди на допомогу шкільництву. Неполітична поїздка През. на Захід стає щораз більше політичною. По дорозі до Сан Дієго вітали Президента понад 100 000 осіб, а на стадіоні в Сан Дієго слухали його промови 20 000 осіб. Публіка вздовж дороги вітала Президента прихильними написами і транспарентами але в самому консервативному Сан Дієго видно було і написи „Голдвотер на президента!" Між негритянським населенням видно було і написи, які висловлювали невдоволення із того, що Президент замало енергійно поборює расову сегрегацію. Перед промовою на стадіоні Президент дістав диплом почесного доктора прав від Стейтового університету за те, що він „більше дивиться в майбутнє цієї країни, як в осяги і недомагання минулого". Президент у своїй промові навів той факт що тепер дістається кривди негритянському населенню і так майже 3/4 з білих учнів цієї країни кінчають середні школи (гай скули), і тільки 2/5 не-білих учнів осягають того самого. Не кінчають учні шкіл також з економічних причин, і цьому лихові треба зарадити. Президент в п'ятницю 7-го червня мав бути на демократичному прийнятті в Лос Анджелесі, а в суботу вранці на сніданку в Т-ві Демократичних жінок. В суботу Президент має відлетіти на Гаваї, де має бути присутній на нараді посадників міст ЗДА. До Вашингтону Президент має вернутися аж в понеділок.

Папа Іван XXIII перед смертю бажав собі відвідин митрополита Сліпого

ПАПА ІВАН XXIII І МИТРОПОЛИТ-ІСПОВІДНИК ЙОСИФ СЛІПИЙ. Фотознімки з історичної зустрічі Вселенського Архипастиря з первоієрархом Української Католицької Церкви після його звільнення з 18-літньої совєтської каторги в лютому цього року. Коли Митрополит Сліпий після звільнення, прибув „у послусі" до Риму і привітав свого вселенського Зверхника традиційно, положившись перед ним хрестом на землю, Папа Іван XXIII казав йому встати та із сльозами в очах обняв його.

Рим. — Згідно з повідомленням з авторитетних джерел, що його передають пресові агенції, Папа Іван XXIII, безпосередньо перед своєю смертю, відзискавши притомність з коми, в якій уже перебував, забажав собі відвідин первоієрарха Української Католицької Церкви, митрополита - ісповідника Йосифа Сліпого. Подробиць цих відвідин не подано. Ім'я нашого Митрополита було згадуване в пресових повідомленнях у зв'язку зі смертельною недугою Папи, зокрема при здогадах, чи смертельно недужий Папа Іван виявив імена найменованих ним „ін пекторе" (в серці) трьох нових кардиналів. На масстатичній постаті Митрополита Сліпого зупинилася зокрема й сочка телевізійного апарату, що фільмував похорони Папи в четвер, 6-го червня. Фільм з цих похоронів був переданий — при допомозі камунікаційного сателіта „Телстар" — до Америки і його передавано в системі Колумбія Бродкестинг Систем (в Ню Йорку струя ч. 2) після вісток о год. 11:15 вночі. Показавши Митрополита Йосифа при домовині Папи, коментатор назвав його „примасом України".

ПАПА ІВАН XXIII ПОХОРОНЕНИЙ ТИМЧАСОВО В КРИПТІ СОБОРУ СВ. ПЕТРА

Рим. — Тимчасовий похорон Папи Івана XXIII відбувся в четвер 6 червня о год. 6 попол. Тіло Папи покладено в три домовини, — першу кипрову, другу олив'яну і третю — горіхову. Похоронено Папу тимчасово в крипті під великим вівтарем Визнання, біля домовини Папи Пія X, недалеко місця, де — за переказом — був похоронений святий Петро. Однак тіло Папи буде перевезене до Лятиранської церкви св. Івана, яка є епархіяльною церквою римського епархіяльного епископа, що ним з-правила є кожночасний Папа.Важання бути похороненим як діецезальний епископ Риму висловив Папа Іван XXIII у своєму завіщенні, що його проголошено одночасно з його похоронами. Те завіщення — суто релігійне, написане вперше у 1925 році, коли монсіньйоре Джузеппе Анджельо Ронкаллі був висвячений на епископа, потім у 1954 р., коли він став патріярхом Венеції, востаннє потверджене й остаточно доповнене в рр. 1959 і 1961. У своєму завіщенні Папа прославляє бідність своєї родини і свого походження та виявляє ту саму скромність, що нею відзначався як духовник, дипломат і найвищий достойник Католицької Церкви. При самому похороні Папи були приявними тільки 5 кардиналів, 9 осіб з найближчої родини Померлого, кілька вищих духовників і робітники, що працювали в крипті. Зате попереднього дня, всю ніч і в четвер до полудня передефілювали перед катафальком Померлого буквально сотні тисяч осіб. Собор святого Петра був відкритий всю ніч, і та сама велетенська маса народу залягла площу святого Петра, звідкіля люди в безконечній процесії просувались до та із собору. Безпосередньо перед пересуненням домовини з тілом Померлого до крипти приявними були біля катафальку 35 кардиналів, які вже прибули до Риму, між ними й три американські кардинали. Тільки кардинал Спелман з Ню Йорку та Кушінг з Бостону заповіли свій приїзд до Риму на кінець цього тижня. Похоронний обряд перевів монсіньйоре Перікле Феліче, генеральний секретар Вселенського Собору Католицької Церкви. Так званий „похоронний акт" відчитав канцлер Ватикану монс. Ніколя Метта та коротку промову виголосив монс. Амлето Тондіні, що займає становище, створене ще в 14 ст., як секретаря, що мав складати звідомлення князям. Співав 100-летний Юліянський хор. До Риму приїздять щоденно щораз дальші кардинали на „конкляве", що збереться 19 ц. м. До того часу щоденно відбуваються пленарні засідання кардиналів.

КЕННЕДІ І МЕКМІЛЛЕН СТРІНУТЬСЯ ЗНОВУ 29-30 ЧЕРВНЯ Ц. Р.

Вашингтон. — Пляни подорожі президента Кеннеді до Західньої Европи знову дещо змінилися. Всупереч повідомленням, що Президент бере під увагу можливість взагалі відкладення запланованої подорожі з уваги на кризу уряду в Італії та смерть Папи Івана XXIII, президент Кеннеді рішив таки поїхати до Західньої Европи в другій половині цього місяця. Однак він поїде спершу до Західньої Німеччини і Західнього Берліну, потім до Лондону, відтіль до Ірляндії, а щойно на кінець подорожі до Італії, де в міжчасі буде створений новий уряд та обраний новий Папа. У Лондоні президент Кеннеді зупиниться тільки дуже коротко, на „діловий обід" з британським прем'єром Гаролдом Мекміленом. Мекміллен просив президента Кеннеді „вступити" до Лондону подорозі з Західньої Німеччини до Ірляндії і президент Кеннеді не міг відмовити цій просьбі. Спершу газети повідомляли, що президент Кеннеді свідомо не переводитиме тепер нової зустрічі з британським прем'єром, щоб не дратувати французького президента Шарля де Ґоля та не давати йому нового доказу в руки, що ЗДА й Британія зберігають спеціяльно тісний союзницький статус, який не дозволяє Франції погодитись на участь Британії в Европейській Економічній Спільноті та її рівнорядний голос в усіх европейських політичних справах. За головну причину, чому Президент рішив таки бачитись з британським прем'єром, газети подають переговори ЗДА з Британією щодо її участи в здійсненні концепції 25-корабельної фльоти НАТО з атомовими ракетами „Поляріс". До цього часу тільки Західня Німеччина погодилась покрити одну третю до 40 відсотків коштів будови такої фльоти і дати до неї частину своїх моряків. Щоб така фльота не була тільки американсько-німецькою комбінацією і щоб німці не мали в ній завеликого голосу, Америка старається втягнути до того проєкту також Британію і Італію. Президент Кеннеді має особисто переконувати в цьому британського й італійського прем'єрів. Британські військово-морські старшини ставляться до концепції такої фльоти дуже скептично й критично, оспорюючи її практичну вартість головно з уваги на багатомовні залоги таких кораблів.

ЗДА змагають до миру тому, що є сильні, а не тому, що є слабі — Джансон

Аннаполіс, Мериленд. — Віце - президент Линдон Б. Джансон, промовляючи на закінченні шкільного року в Морській Академії, заявив, що Америка змагається за мир у світі не тому, що вона є слаба, а тому, що вона є сильна. Віце - президент сказав 855 морським кадетам, що „ми не сміємо робити наклепи на ті шляхи, які ведуть до миру, ані не повинні прославляти ті шляхи, що ведуть до війни". Джансон признав, що в цій країні є і такі, на щастя, нечисленні сили, які хотіли б так бавитися нашою безпекою, як діти бавляться курятами. Але ми не сміємо йти за ними, як не можемо слухати і тих промовців, які голосять, що нашою державною стратегією повинна бути постійна ізоляція. „Мо б дорого заплатили коли б ми послухали і тих ораторів, які голосять, що наша державна стратегія, — це негайна інтервенція". Віцепрезидент твердив, що ЗДА можуть дозволити собі бути терпеливими, бо ця країна є така сильна, що не мусить відрухово реагувати на те, в чому її оскаржують праві і ліві екстремісти.

Заповідають великий здвиг народу на врочистостях у 30-ту річницю голоду

Бавнд Брук, Н. Дж. — В найближчу неділю, 9-го червня цього року, тут в осередку Української Православної Церкви в ЗДА, біля новозбудованої церкви - пам'ятника в пошану Героям і Мученикам України, відбудуться великі жалобні врочистості для відзначення 30-ої річниці страшного голоду, що його зорганізувала Москва в Україні в народовбивчих цілях. Врочистості включають Службу Божу в тимчасовій церкві св. Андрія о год. 9:30 рано, опісля, в полудневих годинах, процесію до Церкви - Пам'ятника, біля якого найвищі ієрархи Української Православної Церкви з ЗДА, ВПреосвященніші Митрополит Іван і Архиєпископ Мстислав в співслуженні численного духовенства відправлять Панахиду. Опісля будуть виступи репрезентантів наших центральних організацій. Заповідають великий здвиг народу під час цих жалобних врочистостей.

В Ірані здавлено заворушення противників земельної реформи

Тегеран. — В Ірані проголошено виїмковий стан з поліційною годиною у столиці країни, Тегерані, внаслідку тривалих заворушень, що їх вчинили мусульманські фанатики, противники державної земельної реформи. Тому, що сам іранський шах (король)Різа Палеві є прихильником тієї реформи, що її вже проводиться, як державний закон, то збунтовані маси демонстрантів мали за політичне гасло — скинути владу шаха та його уряд. Прем'єр Ассадолах Алям признав, що в сутичках війська з демонстрантами в минулу середу згинуло найменше 86 осіб та що кругло 1.000 осіб було ранених і потурбованих. Тисячі демонстрантів, яких зараховують до релігійної секти під проводом Рубуллаха Хоманіні, руйнували крамниці й державні установи, палили і нищили авта, військові джіпи й автобуси, підпалювали доми, словом — поводились як лихуни у рідному місті. Військо старалося спершу мирно розганяти демонстрантів, опісля стріляло до них. Шеф іранської безпеки, ген. Гассан Пахраван заявив на пресовій конференції, що уряд має докази, що ті заворушення були підтримувані з-зовні, та натякнув, що тим, хто цій спробі революції сприяв, був єгипетський президент Насер. Провідників заворушень арештовано і державна влада панує над ситуацією.

Британія далі старається за тісний зв'язок з Західньою Европою

Париж. — На конференції Асамблеї Західньо-Европейської Унії в Парижі речник Британії, лорд королівської печаті Едвард Гіт, жалувався в минулу середу 5 червня, що та Унія перевела останню зустріч своїх представників 14 місяців тому, замість бути організацією живою й активною в різних ділянках політики й техніки. Західня Европейська Унія була створена осінню 1954 року з сімох держав в ході переговорів про прийняття до НАТО Західньої Німеччини. До цієї Унії належать шість держав Спільного Господарського Ринку — Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембург — та Британія, що її Франція до названого господарського бльоку не допустила. Представник Франції Мішель Габіб-Дельонкль погодився, що міністри Західньої Европейської Унії можуть частіше збиратись, під умовою, щоб існував відповідний клімат, щоб не було взаємної полеміки та щоб не заторкувано справ, які сюди не належать". У цій заяві французького речника вбачають рішення Франції не допустити, щоб на форумі Західньої Европейської Унії заторкнено справу прийняття Британії до Спільного Господарського Ринку, що насправді є заміром Британії і деяких країн того економічного бльоку.

Директор Космічної Адміністрації проти ще одного лету в програмі Меркурій

Вашингтон. — Директор Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джеймс Е. Вебб заявив після конференції з працівниками проєкту Меркурій, що в дійсності не треба ще одного лету в цій програмі, бо тепер треба б виробити перші кроки в проєкті Джемінай, згідно з яким мала б відбутися зустріч кабін в космічних просторах, і в кабінах мали б летіти два астронавти. Самі астронавти плянують, щоб відбувся ще один лет в програмі Меркурій, який тривав би коло 100 годин. Директор Вебб ще не закінчив проєкту Меркурій, але з його заяви виходило, що кінцева його відповідь на просьбу про ще один лет в рамах програми Меркурій буде неґативна. Ця відповідь буде подана до відома за кілька днів. Кінцева ціль цих всіх летів в проєктах Меркурій, Джемінай і Аполло — вислати людину на Місяць, щоб вона могла досліджувати ту плянету.

В наступному тижні відбудеться організаційний курс УНС на Союзівці

Союзівка, Кергонксон. — Впродовж наступного тижня на цій оселі відбудеться черговий секретарсько - організаційний курс Українського Народного Союзу, завданням і метою якого є приготовити відповідних кваліфікованих працівників-організаторів для праці в УНСоюзі і наших громадах. Курс почнеться вже в неділю, 9-го червня по полудні і триватиме до 14-го червня. Керуватиме курсом його організатор, головний секретар УНС д-р Ярослав Падох, а викладатимуть, крім нього, також інші члени Екзекутиви: головний предсідник Йосип Лисогір, гол. касир Роман Слободян, заступниця головного предсідника Анна Герман, редактори і працівники Головної Канцелярії та знавці організаційно - забезпеченевого діла. В програму навчання на цих курсах входять фактично всі проблеми УНСоюзу, від його історії починаючи а на практичних лекціях організації нових членів кінчаючи. На курс зголосилося понад 30 секретарів відділів, організаторів і працівників УНС.

● Зустріч ґрадуантів середніх шкіл з традиційним бенкетом та багатою програмою відбудеться в цю суботу, 8-го червня ц. р. в авдиторії школи парохії св. Юра в Ню Йорку. На імпрезу зголосилося вже багато цьогорічних ґрадуантів, їх батьків і гостей, як також представників молодечих організацій, які бажають познайомити цих майбутніх студентів високих шкіл зі своїми цілями й працями.

Гаїті наслідує комуністів у насильному стримуванні втікачів

Портпрінс, Гаїті. — Диктаторський президент Гаїті Франсуа Дюваліє наказав знищити вздовж довгого на 129 миль кордону в сторону Домініканської Республіки всі доми, щоб перешкодити втечі гаїтських громадян до Домініки. З домініканського боку видно було дим з горіючих бідних господарських будинків, підпалюваних гаїтськими поліціянтами. При кордонну смугу шириною двох миль проголошено як „воєнний обшир", з забороною для цивільних замешкувати там та виходу від властей. Ця болюча операція почалась несподівано, щоб ніхто не міг виходити туди без окремого дозволу для прикордонних мешканців в Гаїті в полудне в минулу неділю та супроводилась різними високодраматичними сценами родинних трагедій. При цій нагоді поліція арештувала багато осіб, військовиків, студентів, купців і селян які з глибини Гаїті втекли були до тієї прикордонної смуги приготовляючи собі перехід до Домініки. Між прикордонними мешканцями в Гаїті і Домініці були завжди приязні сусідські взаємини, хоч Домініканська Республіка і Гаїті зірвали дипломатичні взаємини і не минулася ще загроза інвазії Домініки проти Гаїті. Президент Дюваліє самовільно проти конституції продовжив собі час свого урядування на наступну каденцію, яка йому вигасла 15 травня ц. року.

Катанґійський президент Чомбе шукав підтримки у комуністів

Леопольдвіль. — Центральний конґолійський уряд твердить, що в його руках є відпис листа, що його катанґійський президент Мойсе Чомбе вислав коло 24-го травня ц. р. до Геральда Геттінґа, заступника голови Державної Ради Східньої Німеччини та члена східньо - німецького Комітету Солідарности з Народами Африки, — німецької комуністичної організації для ведення пропаґанди на терені Африки. Той Комітет має клітини в Гані, Ґвінеї і Малі, донедавна трьох найбільш совєтофільських африканських країнах. Мойсе Чомбе, який в міжнародному світі мав опінію найрішучішого противника комунізму та совєтського бльоку, буцім-то визнавав у тому листі Східню Німеччину, як окрему державу, та проводив паралелю між Східньою Німеччиною і Катанґою, яка так само хоче державної самостійности, окремо від решти Конґа. Конґолійські чинники твердять, що Чомбе, втративши підтримку від західніх держав, які остаточно прихилились до концепції державної єдности цілого Конґа, шукав підтримки у комуністів. Того листа знайдено поруч із багатьма іншими компромітуючими катанґійського президента документами в трьох валізах, відкритих під час ревізії в помешканні одного француза в Елізабетвілі. Чомбе старався теж за змогу переїхати до Франції без пашпорту. Виявлено, що Мойсе Чомбе має банкові конта в 15 містах у 13 різних країнах европейського і американського континентів.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** сказав під час прийняття в пошану індійського президента Сарвепаллі Радгакрішнана, колишнього професора, що у ЗДА ще не дійшло до того, щоб професор був президентом країни. Професори Принстонського університету є здивовані цією заявою, хоч і в формі жарту, бо професор їхнього університету Вудро Вилсон був президентом ЗДА під час першої світової війни.

● **Проводи обидвох великих партій вирішують**, де і коли відбудуться їхні крайові номінаційні конвенції в найближчому році. Республіканці вже вибрали два міста: Сан Франсіско і Шикаґо, а демократи беруть до уваги Атлантик Ситі, Ню Джерзі, та Шикаґо. Республіканці проєктують Конвенцію в третьому або четвертому тижні липня, а демократи четвертий тиждень серпня.

● **Федеральне Бюро Погоди** передбачає, що в червні цього року в північній частині ЗДА буде тепліша як нормально погода. В північно-східніх стейтах має бути менше дощу, як звичайно буває в цьому часі. Пересічна температура для Ню Йорку виносить — 71; Шикаґо — 69.4; Денвер — 66.4 і Сан Франсіско — 59.7.

● **В Ню Йорку** у віці 93-ох років померла дружина славного світової слави скрипаля Фріца Крайслера, який помер у січні 1962 у віці 87-ох років. В автовій катастрофі в 1941-му році Крайслер на якийсь час терпів на таку амнезію, що не міг говорити рідною німецькою мовою і всіми іншими модерними мовами, тільки розмовляв по латині і по старо - грецьки. Жінка думала, що він не зможе грати на скрипці, але славний скрипаль грав аж до 1950-го року, коли припинив всі публічні виступи.

В травні було 69 мільйонів затруднених

Вашингтон. — Департамент Праці повідомляє, що в травні цього року число затруднених було рекордово високе і становило 69 000 000, на один мільйон більше, як в квітні. Число затруднених не у фармерстві виносило в травні — 63-900 000, на 450 000 більше як в квітні ц. р. Але між цими затрудненими було аж 2 100 000 таких, що мали тільки частинну працю. Секретар праці Віллард Вірц звертає увагу на те, що між безробітними, яких у травні було 4 100 000, є великий відсоток молоді, бо аж 18%. Число безробітної молоді, нижче 20 років від квітня до травня збільшилося на 300 000. Вірц сподівається, що в травні і в червні вийдуть із шкіл на частинну або постійну працю коло трьох мільйонів молоді. Секретар праці звертає увагу на те, що треба б створити нові варстати праці для цієї молоді, бо інакше ця проблема буде „вибуховою" під соціяльним оглядом.

Комуно-китайська пропаґанда використовує расові суперечки в ЗДА

Гонґ Конґ. — Вся комуно-китайська преса й радіопередачі повні роздутих і переборщених вісток про нібито великі расові заворушення в стейті Міссісіпі, у Філядельфії та інших містах Америки. Ця комуно-китайська пропаґанда звернена своїми вістрями не так проти Америки, як радше проти Совєтського Союзу, що нібито „співіснує" з Америкою, зраджуючи інтереси міжнародного революційного комуністичного руху. Комуно - китайська пропаґанда все ще пригадує совєтський „відступ" з осени минулого року в справі Куби, промовчуючи довгу візиту Фіделя Кастра в Совєтах та всі „сердечності", що ними обмінювалися Хрущов і Кастро. Західні коментатори вважають, що китайські комуністи, не зважаючи на недалекі переговори в Москві про вирівнання „ідеологічного" спору між Москвою і Пейпінґом, продовжують заходи за приєднання собі всіх комуністичних партій в Азії та за здобуття прихильности серед колірових народів Азії й Африки, дармащо в муринських країнах Африки докладно здають собі справу про дійсну ситуацію на расовому відтинку в ЗДА.

У СВІТІ

● **Міжнародне військо в Конґо** нараховувало 1 січня ц. р. 18,918 старшин і вояків. На 1 червня ц. р. зредуковано його до 12,000, а в цьому місяці ще мають від'їхати домів 2 400 індонезійців, 700 ніґерців і 200 індійців, зменшивши військо ОН в Конґо до 8,700. Генеральний секретар ОН У Тант хоче до кінця цього року взагалі відкликати з Конґо всіх отих вояків, але не минулась загроза, що тоді в Конґо настане новий хаос.

● **Турецький прокуратор** вимагає кари смерти для 15-х активних і 18 резервових старшин, проти яких в п'ятницю 7 червня розпочався процес за змову проти теперішнього державного ладу. Разом судять 104 осіб. Лідером змови, яка плянувала перевести збройний державний переворот 21 травня ц.р., був полк. Талят Айдемір.

● **Всі найвищі достойники з Сирії**, на чолі з президентом т. зв. Революційної Ради генералом Луай аль-Атассі, шефом штабу і творцем перевороту з 8 березня ц.р. генералом Зіядодом Гарірі й іншими, поїхали до сусіднього Іраку на наради, щоб устійнити спільну лінію супроти Єгипту щодо федерації цих трьох держав. Цю федерацію формально вже ухвалено, але опісля прийшло прохолодження взаємин з Єгиптом, який хоче накинути Сирії і Іракові „соціялізм" та диктатуру президента Нассера.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mony orders виставляти на: "Svoboda"
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

30-річчя Великого Голоду

Сумну дату відзначають цього року українці в цілому світі — 30-річчя Великого Голоду, що ніби повернув Україну в часи мрячного Середньовіччя, коли внаслідок посухи чи чумної пошести вигибали цілі племена й народи. Під час того Великого Голоду померло за приблизними підрахунками сім мільйонів людей — жінок і чоловіків, старих і малих. Але не постав той страшний голод внаслідок стихійного лиха, не було тоді на Україні чуми, а був він заздалегідь запляноваяий і наказово переведений з Москви для того, щоб зломити дух і спаралізувати волю українського селянства, яке не хотіло йти до большевицьких колгоспів. І тому називають ще ту трагедію нашого народу голодовою облогою України.

У многовіковій історії України голод 1932-33 року займає окремий, чорний розділ. Пам'ять про нього ніколи не затреться, вона ще й досі ятріє кривавою раною в серцях його свідків і сучасників, середнього і старшого покоління українського народу там, на рідних землях, і тут, на еміґрації. Під час другої світової війни по селах Наддніпрянщини, після втечі большевиків, наші люди висипали високі могили і правили панахиди за душі жертв сталінського народовбивства. Українці у вільному світі пишуть про цей голод спогади, видають книжки, організують у його річниці жалобні походи. Ще зовсім недавно, коли дехто з українських підсовєтських письменників повірив був у хрущовську „відлигу", взяли вони за тему для своїх творів цю трагедію нашого народу, обережно пробуючи її описати. Але Хрущов заборонив порушувати цю небезпечну — як сказав він — тему.

Про 1933-ий рік, чорний рік України, народи західнього світу знають дуже мало. Тоді, коли лютувала на наших землях голодова смерть, світова преса у своїй переважній більшості мовчала. Бо йшло тоді урядам західніх держав не про рятування українського народу, а про нав'язання тісніших контактів із його катом — червоною Москвою. А большевицька преса писала тоді про „тимчасові продовольчі труднощі", спричинені, мовляв, саботажем куркулів. І це ж у ті дні, коли зголоднілі селяни падали і вмирали на вулицях міст і сіл, з крайнім цинізмом заявив Сталін: „Жити, товариші, стало краще, жити стало веселіше!"

Близько взяли собі тоді до серця недолю Наддніпрянщини українці в Галичині. Широка акція в обороні конаючих наддніпрянських братів і сестер завершилася на західніх українських землях голосним пострілом українського націоналіста у совєтській амбасаді у Львові, а в Америці, як це бачимо тепер у пожовклих річниках „Свободи", яка мало не щодня била на сполох, звертаючись до сумління світу — величезним протестаційним походом українців у Ню Йорку.

Цього року, в 30-річчя Великого Голоду, що збігається з 30-річчям остаточного поневолення Москвою українського селянства в колгоспному рабстві, українська еміґрація відзначає цю чорну дату доповідями, радіопередачами, публікаціями, академіями і дальшою працею над збиранням обвинувальних матеріялів проти червоної Москви. Цю акцію розпочинає Українська Православна Церква в ЗДА у неділю 9-го червня Всенародньою Панахидою в Бавнд Бруку.

Терпеливість не на місці

Майже одночасно появилися два документи щодо Куби: Сенатська Підготовча Слідча Підкомісія проголосила свій звіт у справі подій на Кубі і Міжамериканський Комітет, покликаний до життя Організацією Американських Держав, оприлюднив широке звідомлення про посилення комуністичної підривної діяльности в південно-американських країнах, керованої з Куби. Ці офіційні документи знайшли наче потвердження і знамените доповнення аж у двох репортажах в останньому числі „Сатардей Івнінг Посту" з дати 8-го червня цього року: один із них стосується теперішніх відносин на Кубі, про які Едвард Беґр, провівши на тому острові останніх три тижні, оповідає в статті „Хаос на Кубі Кастра", а другий, пера Гаролда Мартіна, описує настрої кубинських еміґрантів на Флориді під змістовним заголовком: „Поможіть нам воювати — кричать сердиті еміґранти".

Всі ці чотири еляборати стосуються тієї самої теми і проблеми: нестерпної ситуації, яка постала після встановлення комуністичного режиму на Кубі, під самим боком З'єдинених Держав. В усіх цих документах понад усякий сумнів стверджується, що Кубу перетворено на совєтську військову базу; що від осени минулого року, коли-то Америка ніби здобула велику перемогу над Совєтським Союзом у справі Куби, військово-політичні сили СССР в Карібському обширі зросли і режим Фіделя Кастра скріпився; що паради, промови й наради, які виповнювали 6-тижневі відвідини Кастра в СССР, свідчать про тісну й гармонійну співпрацю московського наказодавця й кубинського виконавця совєтських плянів у відношенні до американського континенту; і що з поворотом Кастра на Кубу треба сподіватися пожвавлення звідтіль експорту комуністичної революції. Стверджується також безсумнівне обниження життьової стопи на Кубі, господарський хаос і невдачу комуністичної революції в тому розумінні, що життя і дійсність пішли у протилежному напрямку, як його визначали кубинські проповідники комуністичних гасел.

Але, підсумовуючи всі ці і їм подібні факти про Кастрову Кубу, редакційний коментар названого вгорі американського журналу приходить до висновку: „Позбутися совєтських військ з Куби — це ще не все. Поки Кастро править на Кубі, вона буде політичним мостовим причілком комунізму у Латинській Америці, причілком, використовуваним для ширення підривної акції, пропаґанди і терору". Відносини на Кубі дійшли до абсурду, режим Кастра тримається на 500-мільйоновій щорічній субвенції Москви і на 15 000 совєтських вояків. А втім: „Кастрова фортеця сама собою не впаде". І що, властиво, уряд ЗДА робить, щоб приготовити її упадок?! Американський журнал наводить слова колишнього сенатора Джана Ф. Кеннеді з 1960-го року, якими він картав попередній Уряд за те, що „кубинські борці за волю не дістають ніякої підтримки". І слушно запитує американський публіцист: якщо тоді сенатор Кеннеді мав рацію, то чи його слова не є актуальні й нині?! Насправді, крайня пора закинути „політику терпеливости" у відношенні до Куби Кастра, а сприяти тим силам, які можуть той режим провалити.

ПРЕСА В УКРАЇНІ

У нашій статті, надрукованій під таким заголовком у „Свободі" з 2-го січня 1962-го року, спираючись на різні совєтські матеріяли й цифрові дані, ми прийшли до висновку, що російськомовна преса, поширювана в Україні, кількісно перевищує українськомовну пресу принаймні в два рази.

Від часу написання згаданої статті зайшли в Україні різні зміни, а в першу чергу змінено територіяльний поділ України: замість дотеперішніх понад 600 сільських районів, створено 191 „укрупнений"; число областей залишилося те саме — 25.

Перед цією зміною територіяльного поділу кожний сільський район мав свою газету, яка з-правила виходила в українській мові, отже таких газет було понад 600. Яким накладом кожна з тих газет виходила і який був загальний наклад тих усіх районових газет, за недостачею даних, годі сказати.

На місце тих районових газет створено тепер всього 190 газет колгоспно-радгоспних і радгоспно-колгоспних виробничих управлінь, які виходять у центрах „укрупнених" районів, осідку виробничих управлінь.

Чи загальний разовий наклад тих 190 газет виробничих управлінь більший, рівний або менший від загального разового накладу газет, що виходили у понад 600 центрах „старих" районів, невідоме, як також невідомо, чи тих 190 газет виробничих управлінь виходять виключно українською мовою чи якась частина їх виходить у російській мові.

Одно можна сказати з певністю: число районових газет скоротилося із 605 (число сільських районів під час їх „укрупнювання") до 190, тобто на 415. Чи і на скільки скоротився внаслідок цього загальний наклад українськомовних газет — можна тільки здогадуватися.

Як і кожного року, 5 травня з нагоди т. з. Дня Преси подано деякі цифрові дані, на яких ці здогади можна будувати. Згідно з тими даними, загальний разовий наклад усіх газет, що виходять в Україні — республіканських, обласних і місцевих — становив у 1963 р. 10 031 000 примірників.

Але на мітинґу, влаштованому з нагоди 50-річчя „Правди" у Києві в травні 1862-го р., тодішній редактор „Радянської України" І. Педанюк у своїй доповіді заявив, що загальний разовий наклад усіх газет в Україні становив у тому році 10 249 000.

Отже, загальний разовий наклад газет в Україні у 1963 році зменшився у порівнянні з 1962 р. на 218 000 примірників.

Видається безсумнівним, що це зменшення сталося коштом зменшення накладу українськомовної районової преси.

Це — одна із „благодатей" реорганізації керівництва промисловістю і сільським господарством. Ціллю всіх реорганізацій у СССР є, між іншим, також і обмежування прав республік у різних ділянках національного і господарського життя.

Ще одна цифра, подана з нагоди Дня Преси, заслуговує на увагу: у передовій „Радянської України" з 5-го травня ц. р. подано, що „денно поширюється в Україні більше як 22 000 000 примірників газет — центральних, республіканських і місцевих".

Коли взяти до уваги, що республіканські, обласні та місцеві газети друкується в Україні у 1963 р. загальним разовим накладом у 10 031 000 примірників і в тому числі є також російськомовні газети, а також газети в молдавській і угорській мовах, то центральні московські газети поширюються в Україні у 11,-969 000 примірників денно. Цими центральними газетами є: „Правда", „Известия", „Труд", „Красная Звезда", „Комсомольская Правда", „Литературная Газета" і інші, які друкуються в Україні із матриць, доставлених літаком з Москви, у таких центрах, як Київ, Львів, Харків, Одеса, Дніпропетровське.

Тут ще треба зробити одне зауваження:

За вийнятком московської „Литературної Газети", яка виходить 156 разів на рік, всі інші згадані вгорі центральні газети виходять по 300 разів на рік, а „Правда" навіть 365 разів. Отже, у відношенні до тих всіх газет вислів „загальний разовий наклад" покривається з їх денним накладом, який з малою поправкою на мінус становить тих 11 969-000 примірників.

Коли ж говорити про загальний разовий наклад усіх газет: республіканських, обласних і місцевих, який був поданий на 10 031 000 примірників, то це зовсім не означає що це денний наклад газет, бо між тими газетами є тижневики, півтижневики і газети, що виходять тричі на тиждень. Так що денний наклад тих газет значно менший. При тому принаймні одна третя частина того накладу — російськомовні газети.

Вже цей факт показує, що російськомовні газети, які поширюються в Україні, перевищують українськомовні у два рази. Коли ж пам'ятатимемо про те, що загальний денний наклад республіканських, обласних і місцевих газет в Україні значно вищий від поданого вгорі разового накладу, то немає сумніву, що наклад російськомовних газет, які поширюються в Україні, перевищує наклад українськомовних газет значно більше, як у два рази.

Так, на ділі, на цьому секторі, виглядає рівноправність української і російської мов в „суверенній" Україні.

(абв.)

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їй кращу будучність, а нашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена.

ФІЗІОЛОГІЧНІ ТРУДНОЩІ ПОДОРОЖІ НА МІСЯЦЬ

Успішний лет астронавта майора Гордона Купера довкола Землі, мабуть, закінчив проєкт „Меркурій".

Згідно з плянуванням Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації, наприкінці цього року або на початку наступного має відбутися лет самої кабіни навкола Землі, щоб випробувати, чи надасться вона до того, щоб за 18 місяців в проєкті „Джемінай" подібні дві кабіни — вже з астронавтами — зустрілися під час лету довкола Землі.

У 1965-му році в проєкті „Аполло" мають відбутися лети трьох астронавтів у кабіні, в якій в часі між 1967 і 1970 роком полетять перші люди. З кабіни „Аполло", яка кружлятиме довкола Місяця, два астронавти в кабіні — „доньці" осядуть на Місяці і, провівши там певні досліди, вернуться до матірньої кабіни, в якій відбудуть поворотну подорож на Землю.

Фахівці від космічних летів заявляють, що при будові кабін для проєктів „Джемінай" і „Аполло" особливих труднощів не передбачається. Треба буде тільки поглибити та поширити теперішні технічні осяги. Якщо кабіна може успішно летіти 34 години, — кажуть вони, — то буде не тяжко сконструювати її так, щоб вона летіла 7 днів — час, потрібний на те, щоб долетіти до Місяця і вернутися назад. Вже астронавт Купер заявляв, що в своїй кабіні „Віра 7" він міг би летіти ще кілька днів.

Однак фахівці беруть під увагу всі ті технічні перешкоди, які треба буде перемогти, будуючи кабіну, що важитиме 85 000 фунтів і ракету на 325 стіп, що важитиме — 6 000 000 фунтів і зможе викинути вгору тягар на — 7 500 000 фунтів.

В теорії все це можливе. Але пригадаймо собі, які труднощі постали перед астронавтом Купером із автоматичною контролею, коли мав він спускатися на океан. Були технічні неполадки і в інших кабінах, які мусіли перемагати самі астронавти. І тому фахівці заявляють, що не можна буде досліджувати Місяць та інші плянети за допомогою самих тільки інструментів, висиланих на ракетах, а конче треба живої людини, яка при потребі перебрала б на себе контролю над бездушними інструментами, навіть і найдосконалішими.

Та найбільші труднощі при висиланні на Місяць людини зв'язані таки з самою людиною, з астронавтами, що здійснюватимуть проєкт „Аполло". Всіх цих труднощів не можна передбачити.

Найголовнішою є проблема, як довго може людина перебувати в стані невагомости. Чи буде нормально функціонувати її серце, коли довший час на нього не тиснутиме повітря, як це звичайно буває на Землі. Невідомо також, чи руки і ноги астронавта в стані невагомости не зазнають тих самих змін, як то буває, коли людина змушена довший час лежати в ліжку.

Виринають ще й інші фізіологічні проблеми, наприклад, які наслідки може викликати в людському організмі соняшна радіяція, як довго зможе астронавт вижити в штучній атмосфері кабіни і багато інших. Лікарі і фізіологи ще не можуть дати відповіді на всі ці питання.

22-разовий лет майора Купера навкола Землі значно поширив відомості про можливість довготривалої подорожі в космічних просторах. Лікарі вважають, що варто було б ще й в проєкті „Меркурій" провести додатковий лет довкола Землі. Коли ж не буде того лету, вони використають досвід із першого лету в проєкті „Джемінай", що, як сказано вище, має відбутися наприкінці наступного року.

Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація на основі даних, здобутих в проєкті „Меркурій", оптимістично дивиться в майбутнє і вірить, що лет до Місяця ще перед 1970-им роком, а можливо навіть у 1967-му році, буде здійснений з повним успіхом. Реалізація цього проєкту коштуватиме — $20 000 000 000.

Журналіст Джан В. Фінні пише в „Ню Йорк Таймсі", що і совєтські і американські учені ще напевно не знають, чи зможе людина - астронавт з безпекою для свого здоров'я відбути подорож до Місяця.

СТОРІЧЧЯ БРАТІВ ҐРІММІВ

Німецький нарід, а з ним і ввесь культурний світ відзначатиме цього року сторіччя славних казкарів, братів Ґріммів. Сто років тому помер Яків Ґрімм, який із своїм братом Вільгельмом дав світові прецінні перлини дитячої літератури романтично - казкового жанру. Про невмирущість їхньої славної спадщини свідчить те, що лише за останніх сім років появилося в різних мовах 210 видань казок братів Ґріммів.

Туристи з багатьох країн візьмуть участь в ювілейних святкуваннях на терені Західньої Німеччини, зокрема в провінції Гессен, вужчій батьківщині братів Ґріммів, де вони народилися і провели своє життя. Провінція Гессен відома своїми предковічними буйними лісами і глибокими зворами, надиханими романтикою старовинних народних переказів, перетята густою мережею лісових шумливих потічків, балок і ставків. У таємничому царстві тамошньої природи формувався письменницький талант братів Ґріммів, доповнений пильними студіями і записами з уст народу про багате минуле цього прегарного й настроєвого закутка Німеччини. Після довголітніх обсервацій і мандрівок у звори й бори старої й багатої на історичну минувшину провінції Гессен дали людству брати Ґрімми справді нев'янучі скарби — свої чудесні казки.

Учасники цьогорічних ювілейних святкувань матимуть змогу оглядати околиці й місця, які дали цим казкарям надхнення для цілого ряду творів, як „Гансель і Гретель", „Спляча царівна" та інші, що ними захоплюються діти в цілому світі. Для туристів буде відкрита мистецька виставка у місті Ганав, де народились обидва брати - казкарі, а також їхній третій, наймолодший брат Еміль, який уславився в ділянці народного мистецтва. Маркбурзький університет, в якому Яків і Вільгельм студіювали право, призначив кілька стипендій їх імени і в кінці червня цього року влаштовує всенародний фестиваль на честь цих своїх колишніх студентів.

У містечку Штайнав, де брати Ґрімми провели своє дитинство, восени цього року улаштують цілий ряд імпрез для молоді, а завершенням ювілейних святкувань буде державна врочистість у Касселі, сполучена з „живою виставкою" діяльности ювілятів. У місцевому старовинному замку на найвищому театральному рівні виставлять кращі твори їхнього письменницького генія. У музеї братів Ґріммів будуть виставлені для огляду всі їхні знані манускрипти, першодруки, а також різномовні видання їхніх казок. Було б добре, якби наші земляки в Німеччині подбали, щоб і українські видання цих славних братів опинилися на цій виставці в Касселі.

Саме в Касселі і його околицях брати Ґрімми найбільше присвятили часу й серця для дітвори, відвідуючи старих людей, довгими годинами слухаючи їхніх розповідей про зачарованих красунь і „царівен", про диких звірів, відьом і опирів. Все це перетворили у своїй душі талановиті брати в свої неперевершені казки, якими захоплюються також дорослі.

Яків і Вільгельм Ґрімми все своє життя не розлучалися, були ніби двійнятами. Їхнє побратимство і їх літературний талант дали в результаті те, що творить безсмертну спадщину братів Ґріммів. Як подають їхні біографи, обидва вони жили разом, спали під одним дахом, в одній кімнаті. Все в них було спільне, з одних книжок вони користувались, одним духом жили. Перша їхня збірка появилася в 1812-му році під заголовком „Казки для дітей й для родини".

Вплив братів Ґріммів на світ української казки за останнє сторіччя, перелік українських авторів, що перекладали або дали обробки творів цих двох велетнів світової казки — лишаємо нашим компетентним особам.

С. Т-ко

Забезпеченеві компанії влегшують забезпечення на шпитальне лікування

Ню Йорк. — Кілька забезпеченевих компаній почали вести посилену акцію, щоб якнайбільше старших осіб у віці понад 65 років на дуже вигідних умовах набували поліси на шпитальне лікування, бо хочуть цим доказати, що не треба медичної опіки для старших осіб в рамках соціяльного забезпечення, як це пропонує урядова програма, що знаходиться в Конґресі. В 1952-му забезпечених на медичну опіку старших осіб було всього 3 мільйони, а тепер те число виносить 9 мільйонів із усіх 18 мільйонів осіб у віці понад 64 роки. Забезпеченеві компанії на медичне лікування підтримують теперішній закон Керра - Міллса, який передбачає допомогу на лікування старшим людям тільки тоді, коли вони вже втратили всі свої гроші на лікування. Урядовий проєкт мав би давати опіку всім старшим особам, які мають право на соціяльне забезпечення. Але Президентська Рада в справі старших осіб стверджує, що половина родин у віці понад 65 років має менші прибутки як дол. 2,530, а самотні старші особи мають прибутки тільки по дол. 1,055 пересічно, і тому не можуть платити забезпеченевих рат у приватних компаніях. Уряд плянує медичну опіку для старших в рамках соціяльного забезпечення.

Вашингтон. — 13-го і 14-го червня в Герші, Па., мають відбутися збори Республіканського Громадянського Комітету, в яких має взяти участь і почесний його голова, кол. президент Д. Д. Айзенгавер.

Василь Мудрий

ПЕРЕД 50-МА РОКАМИ

МАТУРА В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ ГІМНАЗІЇ

(2)

III.

Сумною і незавидною була й доля деяких наших професорів. А між ними були не тільки видатні педагоги та вчені, але й добрі громадські діячі. Деякі з них віддавались культурно-освітній праці поза гімназією. Вони виїздили на села до читалень „Просвіти" з популярними доповідями та викладами, вони подекуди засновували читальні „Просвіти". Такий природник, як Семен Сидоряк, цікавився також „Кружками Сільського Господаря" і служив їм порадами в рільничих справах. Кожний із тих професорів був від нас бодай на одно покоління старший, за вийнятком, очевидно, молодих педагогів т. зв. суплентів. Кожний із них давав нам із свого фахового знання те, що був усилі дати.

Все ж таки ми, як молоді хлопці, підглядали слабі сторінки кожного з наших учителів і часто використовували їх для своїх потреб.

Ми були до такої міри молоді, що іноді не здавали собі справи з того, що робили. Думаю, що кожний пригадає собі, наприклад, наші витівки на лекціях проф. Т. Мрица й проф. Бронислава Старецького.

Очевидно, що всі вгорі описані сумні факти і явища в національно - громадському житті, які нами потрясали, скоро забувались. Ми ніколи журбі не піддавались. Ми були буйні та веселі. Ми вірили в свої спроможності, і кожний з нас мав свої аспірації. Ми вірили в силу і міць українського народу.

У вищих гімназіяльних клясах ми використовували час вакацій на працю по читальнях „Просвіти", в „Соколах" та „Січах". Ми викладали, читали, допомагали влаштовувати аматорські вистави. Під час різдвяних ферій переводили збірки на „Рідну Школу", хоч деколи з того приводу мали неприємності від дирекції гімназії. Не зважаючи на це, ми ніколи не відмовлялись виконувати повинності національного порядку.

Ми мали приписані середньошкільникам однострої-мундури. Під час вакацій ми їх носили тільки на свята та в неділі.

IV.

Наша гімназія мала таку програму навчання, розложену на вісім років, яка давала учням поважні підвалини освіти на ціле життя. Вона була клясичного типу, і тому наша освіта базувалась на клясичних грецько - латинських культурних, філософічних й правничих елементах. У школі найбільше уваги присвячувано латинській і грецькій мовам. Ми читали клясиків у тих мовах в оригіналі. З чужих мов обов'язковими мовами були німецька і польська. Французька мова, а так само рисунки, були надобов'язковими предметами.

На високому рівні стояли природничі науки, історія, українське письменство, фізика, альгебра, тригонометрія, а в двох найвищих клясах викладали диференціяльне численяя та пропедевтику, себто логіку й психологію. На фізичне виховання кладено невелику вагу. Гімнастику викладали в „Міщанському Братстві", а два останні роки в гімнастичній залі нового гімназіяльного будинку. У тій же залі вчили нас австрійські офіцери стріляти з карабінів. Стріляння відбувалось і на військових стрільницях, і тоді хлопці з 7-ої та 8-ої кляс маршували через місто в своїх мундурах з австрійськими карабінами.

Не зважаючи на велику програму навчання, молодь поширювала та поглиблювала своє знання при допомозі самоосвіти. Для того в Тернополі було доволі нагод. Там здавна існувала Українська Студентська Громада, засновником якої був у 1864 році Михайло Чайковський, пізніше парох Товстого в Скалатському повіті. Членом тієї, тоді таємної, Громади був Олександер Барвінський. У своїх спогадах писав про неї один із найталановитіших галицьких політиків і економістів д-р Евген Олесницький. Громада мала велику бібліотеку і влаштовувала виклади та концерти в стодолах Шляхтинецьких Гаїв, або т. зв. Великих Гаїв. Концерти влаштовувано в честь Івана Франка і Михайла Драгоманова (про інші не знаю). Реферати були з дискусіями.

Про існування Громади та її бібліотеку знали професори й дирекція гімназії. І тому в противагу їй засновано в гімназії т. зв. „науковий гурток". Управа гуртка була виборною. Першим головою гуртка був Йосиф Сліпий, пізніший Львівський митрополит, другим з черги я, а після мене тов. Фалендиш.

Коли вже мова про самоосвіту, то учні гімназії мали спроможність користуватися бібліотекою „Української Бесіди", а згодом і бібліотекою Філії „Просвіти". В бурсі ім. о. Степана Качали, що мала 120 питомців, за наших часів виключно гімназистів, була прегарна бібліотека, але з неї користали виключно її питомці.

Щождо згаданого гімназіяльного „наукового гуртка", то в ньому відбувались реферати учнів найвищих кляс, після чого переводились дискусії. На всіх рефератах бували присутні ті чи інші професори. Вони забирали голос у дискусії і нераз виголошували в якомусь питанні цілі доповіді. Пам'ятаю, як після реферату, виголошеного з ділянки психології, професор Яким Ярема в порядку дискусії виголосив цілу доповідь про сон і про те, які інтерпретації сну були тоді актуальні в науці. У цих викладах брали участь ще такі професори: Б. Мацуський, П. Карманський, Бр. Старецький, Семен Сидоряк, В. Петрикевич, д-р Володимир Кучер, о. д-р Йосиф Застирець та ще дехто.

В гімназії рік-річно влаштовувано концерти в честь Тараса Шевченка. Два рази за моїх часів влаштовано концерти в честь Маркіяна Шашкевича. Але були концерти і з інших нагод.

Мішаними молодечими хорами диригував звичайно учитель співу В. Левицький, а мужеськими хорами учень вищих кляс. Наш річник видав доброго диригента в особі Степана Масловського. На концертах виконувано твори М Лисенка до слів Шевченка в супроводі військової оркестри 15-го полку піхоти. Звичайно одну точку виконувала сама оркестра.

Щороку в карнаваловому сезоні гімназисти влаштовували т. зв. гімназіяльні вечерниці. Вони були відомі під назвою „пікніків". Відбувались вони в залях „Української Бесіди" і під її фірмою. Вони були популярні на цілому Поділлі. На пікнік являлись усі професори з дружинами й доньками. Часто бувало, що учні танцювали з жінками своїх професорів. Прибутки з таких вечерниць ішли на найбідніших учнів.

V.

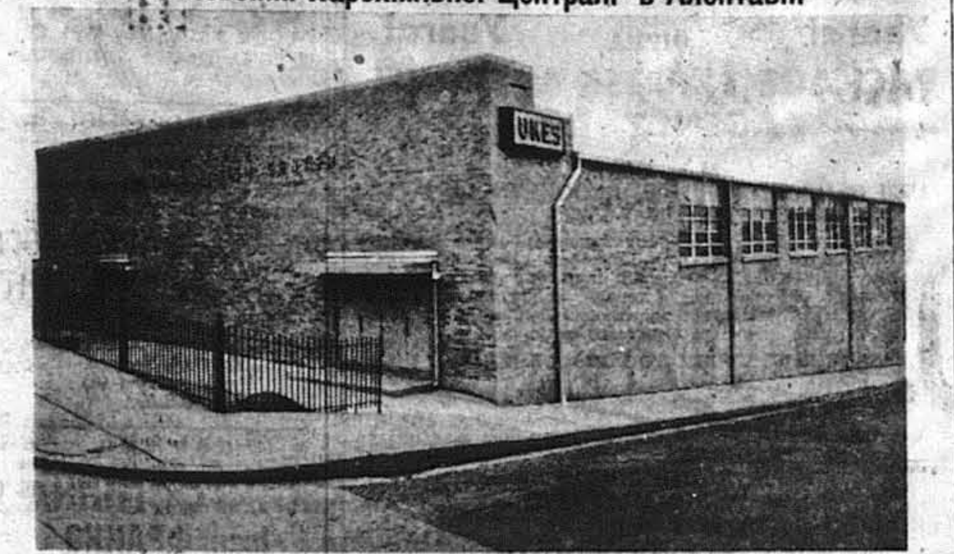
З усього сказаного ясно виходить, що молодь тернопільської української гімназії, репрезентована нашим річником, під національним оглядом стояла на висоті свого завдання. Тернопільська гімназія випустила багато видатних людей. Наш річник при матурі перевищив усі дотогочасні матуральні рекорди найбільшим відсотком абітурієнтів, що склали матуру з відзначенням. Був один такий день, 13-го травня 1913 року, коли до полудня чвірка абітурієнтів вийшла від матури з відзначенням, а з другої пополудневої чвірки вийшов від матури ще один з відзначенням. Отже, одного дня з всіх 8 абітурієнтів склало матуру аж 5 з відзначенням. Це свідчить про високий рівень не тільки підготови, але й знання.

Цей річник абітурієнтів — це була сильна і надійна фаланґа з великими індивідуальними духовими цінностями.

В крутежі подій пізніших часів, в огні й бурі революцій, ця фаланґа стопніла до того, що ми тепер репрезентуємо, себто — до дев'яти душ сімдесятилітників.

(Кінець)

Благословення Парохіяльної Централі в Алентавні

Українська Православна Централя в Алентавні, Па.

В неділю 9-го червня відбудеться торжествене благословення нової великої Української Парохіяльної Централі в Алентавні, Па., якої будову тількищо завершено коштом півмільйона долярів. Чину благословення довершить Первоієрарх Української Православної Церкви в Америці, єдиної у світі Канонічної Церкви - Матері в юрисдикції Вселенського Патріярхату в Царгороді, ВПреосв. Митрополит Кир Богдан в асисті дооколичного Духовенства. Після Архиєрейської Літургії, що її відслужить Митрополит Кир Богдан в годині 9:30 рано у своїй Катедрі Покрови Пресв. Богородиці в Алентавні в асисті місцевого пароха Впр. о. декана Дмитра Савки та о. мітрата Іларіона Вороблевського й численного Духовенства, вирушить з Катедри Процесія до Парохіяльної Централі Преч. Діви Марії, де в 12 год. вполудне відбудеться торжествене благословення Централі, а в 1-ій годині по полудні зачнеться святочний бенкет, у приявності посадника міста, суперінтендента місцевих прилюдних шкіл, численних інших місцевих достойників, парохіян, шкільної дітвори й позамісцевих гостей. Співатиме парохіяльний хор під проводом Олександра Білинського, а під час бенкету пописуватися буде танцювальний гурток зі школи танків Осипа Дунського.

Централю Преч. Діви Марії в Алентавні збудували парохіяни Катедри Покрови Пресв. Богородиці власними жертвами коштом півмільйона долярів, під проводом свойого пароха Впр. о. декана Дмитра Савки, голови громади Івана Гуцайлюка, при співпраці місцевого Українсько - Американського Клюбу під проводом голови Володимира Джоцика, молодого Сестрицтва під проводом голови Марії Вороняк і старшого Сестрицтва Апостольства Молитви під проводом предсідниці Парані Лаба. Згадана Централя складається з двох великих поверхів. На 1-му пов., якого не видно з фронту на знимці, є модерно влаштований розваговий Клюб для молоді, кафетерія, кухня, автоматична кругольна, що складається зі 6-х алей та інші розвагові приміщення. Другий поверх складається з двох великих авдиторій, наймодерніше влаштованої кухні, кафетерії і інших приміщень.

Згадану Централю побудовано виключно для молоді й шкільної дітвори, що в ній є приміщення на недільну школу й на школу українознавства, щоб її зберігти при Рідній Церкві й українській нації. Ніде правди діти, що згадана Централя є найкращим й наймодернішим рекреаційним осередком на цілий Алентавн, що числить понад 150.000 населення, і тому не диво, що Централя кожньої днини, головно вечерами є переповнена своїми й чужими з цілого Алентавну. Пляни Централі виготовила місцева фірма архітектів під проводом архітекта Юрія Е. Юндта.

Н. Н.

Короткі вістки

● В Об'єднаних Націях Мандатна Комісія признала повноправність делеґації теперішнього комуністичного режиму Мадярщини. Дотепер ЗДА противилися такому визнанню, квестіонуючи леґальність уряду Яноша Кадара, що прийшов до влади внаслідку здавлення совєтськими танками мадярської революції з 1956 р. ЗДА тепер припинили ту опозицію, бо на Мадярщині ніби злагіднено режим та звільнено більшість політичних в'язнів.

● Індія старається, щоб західньо-европейські держави напспілку з Америкою, Японією і Канадою далі підтримували своїми грішми та доставами II 5-річний господарський плян. В минулому році Індія дістала 1,070.000 дол. такої допомоги. Склались на цю суму Британія, Франція, Західня Німеччина, Бельгія, Канада, Італія, Австрія і Голляндія та з азійських країн Японія. Однак справа ускладнюється, бо сама Індія видатку́є тепер більше на зброєння, як на економічні проєкти.

Небуденне Свято в Міннеаполісі, Міннесота

Отець шамбелян П. Леськів тішиться успіхами своєї парохії.

28-го квітня був пам'ятним днем в житті парохії св. Константина в Міннеаполісі, Мінн. В тім дні відбулися дві події. Перша — це традиційне „Свячене". В спеціяльно гарно прибраній авдиторії св. Константина, де над сценою виднів напис „Христос Воскрес", а по боках сцени пам'ятні дати 1913—1963, якими започатковано відзначення Золотого Ювілею існування нашої парохії, — засіли до столів 400 вірних та гостей. Впреп. о. шамбелян П. Леськів поблагословив „великодні дари" і зложив всім побажання.

Друга частина свята зачалася на сцені. Започаткував її тостмайстер інж. Р. Смулка, привітанням присутніх. Він керував програмою. Першою виступила мандолінова оркестра Юного СУМ-у під проводом проф. Р. Ставничого. Відіграли дві воскресні пісні. З черги виведено гагілки, які приготовила танцювальна група „Черемош" під проводом Петра Королевича: молодша група вивела хоровід „Журавель", а старша „Великодній хоровід" і „Жучка".

По закінченні гагілок заповів тостмайстер, що приступається до радісної події в нашій церковній громаді, до „спалення довгу - морґеджу", який був затягнений на будову нашого шкільного будинку в р. 1956. Отець шамбелян П. Леськів подав докладний звіт з коштів будови і повного вивінування шкільних кімнат, кухні, залі, сцени та інших необхідних урядженъ, — які виносили разом $ 204,000, а який з днем 9-го квітня вповні заплачений. Приступлено до спалення морґеджу - довгу, до якого вибрали і попросили П. Пилипа Ерко, який перший зложив на будову цього будинку суму 100 долярів і який очолює листу поодиноких жертводавців сумою понад 600 долярів. Серед великого підйому і радости присутніх та загальних оплесків „згорів довг", а будинок став власністю нашої церкви.

На закінчення другої частини виступив Церковний хор під проводом проф. Р. Ставничого, який відспівав „Христос Воскрес" і „Отче наш".

З черги почали робити групові фото-знимки всіх організацій та товариств, які співпрацювали з Церквою св. Константина і які у великій мірі своєю працею причинилися до сплачення довгу. Фото-копії ці будуть поміщені в пропам'ятній книзі, яка готовиться з приводу Золового Ювілею в дні 18-го серпня ц. р.

Ярослав Карпяк

З НАШИХ БУДНІВ

ОСТАННЯ ДОШКА РЯТУНКУ

Пані Татушиха вдивлялась закохано, сльозавими очима, в першу сторінку ілюстрованого журналу з усміхненим обличчям астронавта Гордона Купера.

— Ґуд бой! — промовила схвильована й поцілувала астронавта в чоло. — Добрий, сердечний з тебе хлопець, що ти в день народження твоєї мами, місис Купер, зробив їй такий файний презент — живий, цілий та здоровий вернувся з того світу.

— То байка, що в день народження, — махнув рукою пан Татух, знявши з носа окуляри, — але ж ти, жінко, поміркуй собі, що він сидів 34 години замкнений в залізній баксі і 22 рази облетів довкола світу!

— Бідна дитина! — зідхнула співчутливо моя дорога землячка. — Відав, через оте літання він загубив подорозі сім фунтів ваги...

Мала дуже м'яке, справді жіноче серце, і кожного з шести американських астронавтів провожала в дорогу далеку рясними сльозами, а ще ряснішими сльозами радости зустрічала їх щасливе повернення з космосу.

— То якесь чудо Боже, — говорила далі, — що він так довго літав навколо світу і ані разу голова йому не закрутилась, ані не дістав морської хвороби... Відав, Господь Бог повсякчас мав його в своїй святій опіці.

Пан Татух відклав набік „Свободу" і поважно споглянув на дружину:

— Дет'с райт. Якби не мав над собою Божої протекції, то або згорів би в цій ракеті на попіл, або літав би в ній попід облаки до окончання світу.

— Ой! — схлипнула раптово пані Татушиха й перехрестилась.

— То не були жарти, кобітонько, то не був джовк, — як кажуть американці. Коли обциркльовував землю сімнадцятий раз, прийшло йому на гадку спробувати всю машинерію — чи буде годен ще далі летіти і безпечно вернутися до Америки. Спробував один автомат — не робить... Спробував другий — не йде... Пробує ручну корбу — хитається, нужда, не дуже певна! Віра!.. Перелякався хлопець не якбудь і такий піт з нього виступив, аж шибки в ракеті зайшли імлою! Тоді пригадав собі, що в нього є ще в запасі остання дошка рятунку...

— Ну-ну?! — аж припіднялася на кріслі пані Татушиха.

— Хлопець мав голову на карку — як виїжджав з хати, то написав собі на клаптику паперу коротку молитву до Господа Бога, щоб рятував його в біді. Витягнув той папірчик, прочитав молитву, зідхнув сердечно до Бога — і дійсно сталося чудо: ручна корба стала нормально працювати, він зробив ще п'ять циркрів, виконав свою місію до кінця і спокійно, безпечно спустився на воду.

— Слава ж Тобі, Господи! — відсапнула моя дорога землячка. — А ти, старий, так те все розповідаєш, пункт за пунктом, ніби з книжки читаєш, — додала з подивом.

— Не з книжки, а з газети я такий мудрий, — підсміхнувся пан Татух, показуючи на „Свободу".

— Велл, — промовила пані Татушиха, — коли „Свобода" зробила тебе таким ученим, то треба їй щось післати на 70-літній ювілей... Встань, встань, не лінуйся, та й напиши маленького чека на Наглу Потребу або на газетку для дітей.

Ікер

● Армія повідомляє, що в серпні цього року покличе до військової служби 12.000 рекрутів, що буде найбільшим числом в цьому році. В липні армія потребуватиме 7.000 рекрутів, в червні — 4.000, в травні і квітні покликала по 10.000.

Школа Українознавства в Спрінґ Велі вшановує пам'ять Т. Шевченка

В неділю 10-го березня Школа Українознавства при церкві св. Петра й Павла в Спрінґ Велі, Н. Й., віддала поклін Генієві України гарно й оригінально продуманою шкільною годиною в присутності батьків дітей і запрошених гостей.

Програму приготовила управителька школи п. Людмила Волянська при помочі вчительок пп. Галини Волянської, Анни Зедайко і Марії Семків.

Святочна шкільна година почалася відспіванням „Заповіту" шкільними дітьми, після чого п. Андрій Стельмащук, відомий церковний діяч на терені Спрінґ Велі, виголосив англійською мовою гарну промову, порівнюючи Тараса Шевченка до президента Лінкольна. По промові шкільні діти, від найменшого до найстаршого поправною українською мовою читали або деклямували уривки з „Кобзаря" і з життя Тараса Шевченка.

Ця зворушлива шкільна година закінчилася відспіванням українського національного гимну. Отець парох Осип Скульський подякував учителькам за безкорисну, жертвенну працю для добра українських дітей, а п-ні Ольга Венгринович подбала про тісточка і напої для дітвори і дорослих.

В. О. С.

Надійна мистецька сила — Михайло І. Бубна

Михайло І. Бубна

На світлині бачимо при піяні дванадцятилітнього юнака Михайла Івана Бубну в Сент. Кетеринс, Онт., Канада, який здобув цього року за свій виступ подвійно найвище відзначення гри на піяні. 8-го травня здобув він чашу за свій виступ на фестивалі — „Лінколн Мюзік Асс'н Трофі Піяно Соло" в Сент. Кетеринс, а в слід за тим по трьох днях 11-го травня, здобув другу Чашу ім. Моцарта, в цьому ж місті за виступ на „Фестивалі" — „Ди Моцарт Клоб - Розе - Бов Гасст - Індівідуал - Стендінґ", про що широко писала місцева англомовна преса.

Минулого 1962-го року цей юнак М. І. Бубна, у виступі з грою на піяно, в телевізійній програмі у м. Гемилтоні, здобув перше місце і був нагороджений двома срібними і одною золотою медалями. Вслід за тим в короткому часі за свій виступ в цьому самому місті взяв другий раз перше місце і одержав нагороду 2 золоті і одну срібну медалю.

Всі здобуті трофеї молодим піяністом, бачимо перед ним на його піяні, при якому він сидить.

Михайло Іван Бубна є сином примірної української родини в Сент. Кетеринс, Михайла і Оксани Бубна.

Він і його родичі є членами УНСоюзу, а його батько є тепер головою Відділу ч. 454 УНС в Сент. Кетеринс, і є одним з перших основників і будівничих цього Відділу. — Він же один з перших ініціяторів, що започаткували і довершили будови славного Українського „Чорноморського Дому" в місті Сент. Кетеринс.

Молодий піяніст М. І. Бубна, закінчив 7-му клясу публічної англомовної школи, і 4-ту клясу Рідної Української Школи.

Честь і слава його родичам за примірне виховання своєї дитини в свому рідному українському дусі, бо Михайло плекає свою рідну українську мову.

Нехай йому допоможе Всевишній осягнути найкращий вершок слави в науці і мистецтві, на потіху своїй родині і на славу Україні!

Є. О.

Дещо про Шостий Конґрес Українського Студентства ЗДА в Клівленді

Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки постановила на своєму засіданні 9 лютого ц. р. скликати Шостий Конґрес Українського Студентства Америки в днях 6 і 7 липня 1963 р., який відбудеться в приміщенні Student Union, Western Reserve University in Cleveland, Ohio.

Справу Конґресу нормує статут СУСТА в цілості, а зокрема стаття III. точка 4 (а-г) та стаття IУ. Нижче подаємо уривок із статуту СУСТА, яким нормується „Стаття III ...4. кожний правний член є управнений висилати своїх делеґатів на Конґрес як слідує:

(а) Звичайні правні члени мають право висилати на кожних 10 (десять) фізичних членів одного делеґата. На решту (частину з десяти.але більше як п'ять) членів припадає один делеґат.

(б) Звичайні правні члени, що мають менше як десять фізичних членів, управнені вислати одного делеґата.

(в) Надзвичайні члени СУСТА мають право висилати одного делеґата з дорадчим голосом ..."

Дальшими передумовами участи в Конґресі є виконання найдалі до 1 липня ц. р. слідуючого:

1. надіслати на адресу Управи СУСТА список делеґатів на Конґрес, обраних на Надзвичайних Загальних Зборах разом із протоколом цих зборів та повним списком дійсних членів з зазначенням студентського статусу кожного члена.

2. переслати до Централі СУСТА письмові звіти з діяльности.

3. вирівняти всі фінансові зобов'язання супроти СУСТА (членські вкладки, збірку на Фонд Катедри Українознавства, розрахунок за „Горизонти", боніфікації (20%) із забав і імпрез, рівнож коляди та ін.

4. повернути до Централі СУСТА реєстраційні анкети (індивідуальні і групові), що їх в цілях обліку переслано своєчасно всім правним членам СУСТА.

5. вплатити реєстраційний даток за кожного висланого делеґата в сумі $ 10.

Кошти, зв'язані з переїздом делеґатів, покриваються з каси окремих студентських організацій чи в іншому випадку самими делеґатами.

Приміщення для делеґатів забезпечені в такий спосіб:

а) двоособові приватні кімнати в гуртожитку за оплатою $ 3.50 від особи за денне користування.

б) безплатне влаштування при родинах місцевих студентів.

Реєстраційний даток делеґата уповноважує його на вступ до всіх конґресових імпрез, включно з Конґресовим Балем, Ювілейним Бенкетом і т. д. Точна адреса Конґресу: Student Union, Western Reserve University, 11111 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Централя СУСТА

Звернення до Українського Громадянства

З великою приємністю маємо честь запросити Вас, Ваших Приятелів і Ваші Організації взяти участь у першій Конференції Українських Студентів Північної Америки, що відбудеться 14 - 16 червня 1963 р. в Університетському Таборі Торонто - Онтаріо, Канада. Найважнішою справою першої конференції українських студентів Північної Америки є започаткувати товариську приязнь, співпрацю і провідництво під кличем:

„УКРАЇНА і МИ"

Активним рухом запрявлення ми хочемо перейняти щораз більше завдань у провідництві і щораз більше відповідальности разом з Міжнародною Центральною Юнією Українських Студентів, а також доручаємо, щоб Північна Американська Конференція Українських Студентів скликала якнайскорше своїх членів на Конґрес Центральної Юнії Українських Студентів.

Рухом заступництва ми заявляємо організаціям всесвітнього студентства, а також всьому суспільству, що український студент є заступником доброї волі, а також вояком і оборонцем свободи, незалежности України і українського народу. Він стремить до звільнення України від большевицько- московського ярма, експлуатації і колоніяльного режиму. Український студент піде вперед, він з'єднає активних прихильників і приятелів для осягнення святої справи: волі для України в світі братерства вільних народів.

Братерство, Центральний Союз і Воля: це головні наші наміри і наші стремління! Вони є виявлені на тій першій північно - американській конференції Українських Студентів.

В світі повно змін: постали багато нових вільних і самостійних країв в Азії і Африці. Вони ростуть, розвиваються, і міжнародні студентські організації вітають новоформлені союзи студентів Азії і Африки. Члени цих союзів радіють, але вони забули про тих студентів, що й досі борються за волю і мир по цілому світі.

Українські студенти не дрімають. Вони не були ані офіціяльно, ані взагалі репрезентовані в рівноправнім Секретаріяті Національних Студентських Юній (Косек). До Косек ми були запрошені як небажані гості, німі обсерватори. Така прикра ситуація небажаних гостей, третьої кляси громадян на міжнароднім студентськім з'їзді не може бути довго толерована, і тому українські студенти мусять оживити центральну юнію.

Це — завдання нашого студентства. Це — найважливіша ціль: вийти у вільний світ, до наших приятелів - оборонців братерства, рівности і волі для всіх народів і по всі часи!

Телеграми, привіти і листи до Президії першої Конференції Українських Студентів Північної Америки висилати на адресу:

North American Conference of Ukrainian Students, Mr. George Borys, Chairman, 81-83 Christie Street, Toronto, Ont., Canada.

Організаційний Комітет СУСК і СУСТА

Заснування Секції Середньошкільників ТУСМ-у у Нюарку

Основуючі сходини Відділу Середньошкільників ТУСМ-у в Нюарку відбулися 8-го березня в залі „Чорноморської Січі".

Сходини відкрила Квітка Семанишин, підкреслюючи, що думка зорганізування такої клітини виринула вже давно, а її мета — це виховання, включування середньошкільної молоді в українське студентське життя.

Реферат на тему „Чому ви повинні належати до ТУСМ-у" виголосив голова Головної Управи інж. Богдан Кульчицький. Він підкреслив значення виховання середньошкільної молоді в національному дусі, та на будучих членів ТУСМ-у.

Після дискусії вибрано управу в такому складі: Квітка Семанишин — голова, Роман Шабунчак — заступник, Леся Пасічняк — секретар, Андрій Титляр — касир, та Марійка Герматій — член управи.

На сходинах крім голови Головної Управи ТУСМ-у інж. Богдана Кульчицького був присутній перший заступник інж. Ігор Чума, який був предсідником зборів.

Сходини закрила ново-вибрана голова, Квітка Семанишин, запевняючи присутніх членів Головної Управи ТУСМ-у, що секція буде докладати усіх зусиль, щоб вив'язатися зі своїх завдань.

Д. К.

RESTAURANT

SUNNYSIDE BRAUHALL
Найкращі бенкетові залі, прийняття на весілля, Першого Причастя, христини і тим подібні нагоди. Спеціяльна увага для релігійних товариств. Найліпші німецько-американські страви. Відкрито 7 днів — пон. до неділі. Тел. RA 9-9331. Резервувати. 41-06 Queens Blvd. SUNNYSIDE, L. I., N.Y.

ВАКАЦІЇ

Білоруський Відпочинковий Центр
RESORT BELAIR-MIENSK, GLEN SPEY, N.Y.
10 м. від PORT JERVIS при Route 97
Чудові красвиди серед лісів і гір, власне озеро для лодкування і риболовлі, 120 × 60 ft фільтрований басейн, окремий басейн для дітей, спортові удогіднення, танці, розвагові і відпочинкові удогіднення для кожного віку.
Комфортові кімнати з приватніми лазничками, досконала кухня, коктейлева заля, поміркованi ціни. Також приміщення для самостійного господарювання.
За повними інформаціями телефонувати:
in New York GR 5-4837 або Port Jervis 914-856-2022

УВАГА! УВАГА!
Готель ЛЕКСІНГТОН
В ЧУДОВІЙ ГІРСЬКІЙ ОКОЛИЦІ над річкою СКЕГЕРІ
М А Є
ЧИСТІ, ВИГІДНІ КІМНАТИ, БАРУ, РЕСТОРАН З ДОБІРНИМИ ДОМАШНІМИ ХАРЧАМИ.
Є де розважитись і відпочити. — Для родин ціни обнижені.
Кожен є дорогим і бажаним гостем.
Пишіть, або телефонуйте на адресу:
HOTEL LEXINGTON in the CATSKILLS
Lexington, Green County, N. Y. Tel.: Lexington 2941
Власники A. & M. SHUMYLO

Їдьте на літо над море!
РУСАЛКА у WILDWOOD CREST, NEW JERSEY
має для гостей вигідні мешкання з кухнями, лазничками, з біжучою зимною і гарячою водою
у ДВОХ оселях:
при 6307 PARK BOULEVARD як минулого року та
у НОВІЙ при 116 FORGET ME NOT AVE. ближче океану.
Зголошення приймають власники:
M. Kusznir, 2519 Brown Street, Philadelphia, Pa. Tel.: PO 3-9344
M. Mak, 839 N. Woodstock, Philadelphia, Pa. Tel.: PO 5-5654
Від 23-го червня ц. р. управитель оселі:
Mgr. O. Firchuk, 6307 Park Boulevard, Wildwood Crest, N.J.
Tel.: 609-522-3010

ЯКЩО ХОЧЕТЕ СПОКІЙНО ВІДПОЧАТИ В ГОРАХ КЕТСКІЛ І ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ ТО ТІЛЬКИ В ОСЕЛІ
БОЙЧУКІВКА (GLEN SPEY MANOR)
Великий модерний басейн. Окремий басейн для дітей. Довкруги сосновий ліс. До винайму мешкання для родини без харчу в новому будинку, в якому є всі модерні устаткування, включно з кухнею, холодільнею і лазничкою, як також кімнати для Гостей з харчами. Повний комфорт, кухня у фахових руках. Інформуватись:
M. BOYCHUK — в Ню Джерзі — DRexel 6-1333,
а також від 25-го червня — Port Jervis, N.Y. — 594-0389
ДУЖЕ ПРИСТУПНІ ЦІНИ ДЛЯ ВСІХ

РІЗНЕ

Trident Savings and Loan Association of Chicago, Illinois

ПОШТОВА СКРИНКА Є БАНКОВОЮ ФІЛІЄЮ ДЛЯ ОЩАДНОСТЕЙ „ТРАЙДЕНТА"
SAVE MAIL
МИ ОПЛАЧУЄМО ПОШТУ. ВИ ОДЕРЖУЄТЕ ОПЛАЧЕНІ ЗААДРЕСОВАНІ КОВЕРТИ ДЛЯ ВСІХ ВАШИХ ОЩАДНОСТЕЙ, КОЛИ ВИ ЇХ ВКЛАДАЄТЕ ЧИ ВИБИРАЄТЕ.
ВАШІ ГРОШІ Є ВСЕ ОБЕЗПЕЧЕНІ
НІХТО З НАШИХ КЛІЄНТІВ НЕ СТРАТИВ ЦЕНТА ПОСИЛАЮЧИ НАМ ЧЕКИ, АБО ОДЕРЖУЮЧИ ЧЕКИ ВІД НАС. ЗРОЗУМІЛО, ЩО ВАШІ ОЩАДНОСТИ Є ОБЕЗПЕЧЕНІ ДО
$10,000.00
ЧЕРЕЗ ФЕДЕРАЛ СЕЙВІНГС ЕНД ЛОВН ІНШУРЕНС КОРПОРЕЙШЕН
ВАШІ ГРОШІ ПРОЦЕНТУЮТЬСЯ 4½ РІЧНО І КОЖНОЧАСНО СУМА ДОДАНА ДО ВАШОГО КОНТА ПЕРЕД 15-ИМ ЯКОГОНЕБУДЬ МІСЯЦЯ, ПРИНЕСЕ ВАМ ПОВНИЙ ВІДСОТОК ЗА ЦІЛИЙ МІСЯЦЬ.
ПИШІТЬ АБО ЖАДАЙТЕ ТЕЛЕФОНІЧНО НАШОЇ „ЩАДИ ПОШТОЮ" ЛІТЕРАТУРИ, ПОТРІБНОЇ ВАМ ДЛЯ ЗАПОЧАТКУВАННЯ ВИГІДНОГО І КОРИСНОГО ПЛЯНУ ОЩАДЖУВАННЯ.

4 ½% PER ANNUM CURRENT RATE

ALL SAVINGS ACCOUNTS! INSURED
TRIDENT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1935 W. 51ST STREET, CHICAGO 9, ILL.

АКРИ ВИСОКО СУХО $749 за акр
Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.
Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Висока потенціяльна вартість грунтів на Лонг Айленді вказує відразу купцеві, що варта інвестувати туди таку низьку ціну: Земля, яку ми продали 5 років тому, за $99 за акр, коштує тепер по $3,000 за акр. Хто був би тоді в це повірив? Хай Ваші гроші ростуть в розвиваючімся Лонг Айленді. Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!
$49 ЗГОРИ — по $10 МІСЯЧНО
Зразковий „бонґало" при Jericho Turnpike, Rt. 25. — 3 miles past Smithtown. Also NEW OFFICE on Jericho Turnpike Rt. 25. — 1 mile east of Smithtown By-pass & 376 Jericho Tpk., Selden.
K. H. LEEDS
LAKE RONKONKOMA, L. I.

Вечір Мистецького Танку учениць проф. І. Голубовської

Ювілейний Вечір Мистецького Танку у виконанні учениць проф. Ірини Голубовської має відбутися 9 червня.

Ірина Голубовська була в краю відомою танцюристкою, якій фахівці ворожили велике мистецьке майбутнє. У своїх танках виявляла своєрідність інтерпретації і знання мистецьких стилів.

Зацікавлена долею цієї талановитої одиниці я розпитала про її мистецький шлях і хочу поділитися з цими вістками з українським загалом, який оце небавом має побачити успіхи праці І. Голубовської, танцюристки, хореографа й педагога.

— Ви студіювали в Кракові, правда?

— Так, у Танковій студії, де між ін., училася в славної Мері Віґман.

— Чи ви мали якісь особливі зацікавлення до окремих танків?

— Я спеціялізувалася в еспанських танках, Рут Сорель і Гроте, лавреатів міжнародного конкурсу і солістів берлінської опери. Відтак виїхала до Відня і продовжала навчання у Грете Візенталь, Тоні Бірґмаєр, Г. Кройцберг, Марії Еспанзо.

— Як бачу, Ви мали великих учителів. Чи ви виступали тоді теж перед публікою?

— Так, як солістка виразових народних стилізованих і балетних танків та в операх (Аїді, Кармені ін.) та оперетах Штравса.

— Який був відгук публіки на Ваші виступи?

— Дуже прихильний. Я мала багато запрошень на виступи, а головне на турне, як солістка по країнах Европи, яке не здійснилося через війну.

— Тоді Ви покинули сцену?

— Не зовсім. І під час війни мала окремі виступи, а останній з них був в Австрії, на запрошення президента Кернера.

— А в Америці?

— В Америці я займаюся педагогічною працею. Вчила в Ню Йорку, та ін. місцевостях, а тепер у Філядельфії.

— І це будуть підсумки Вашої праці в Америці?

— Так, хоч як учителька працюю вже 25 років, то тут пройшли останні роки цієї праці. На святі виступлять учениці, які є в школі вже 12 літ та ті, які є ученицями тепер. Разом 34 учениці.

— Які Ваші пляни на майбутнє?

— Які можна мати пляни? Важко було втриматися мені при моїй професії, коли війна викинула мене з рідного середовища, а тут умовини для мистців ще важчі. Хотіла б продовжувати педагогічну працю, але...

— Мало є українських батьків, які хочуть дати дітям мистецьке майбутнє... — докінчу думку, яка викликає спротив моєї співрозмовниці.

— Мистецьке майбутнє це доля одиниць, каже вона, але хіба ж не кожна молода дівчина повинна засвоїти собі ритміку рухів і елястичність тіла, а водночас виробляти мистецький смак і вчитися любити красу?

— Яка шкода, що живемо в такій матеріялістичній добі — сказала я, замість відповіді і на прощання побажала успіхів на недалекому Ювілейному Вечорі Мистецького Танку, що його з такою посвятою плекає Ірина Голубовська.

І. Пеленська

HELP WANTED MALE
ПРАЦЯ

ХЛОПЦІ У ВІЦІ 17 РОКІВ
або більше потрібні до праці в кухні на літнисько. Платня, кімната, їдження і „типси".
Hills
Callicoon Center, N.Y.
Tel.: Callicoon 144 W 2

ВАКАЦІЇ

ВІЛЛЯ "JOSEPHINE"
Hunter, N. Y. поручає на літній відпочинок вигідні кімнати з харчем або без, з правом уживання кухні. Ціни дуже приступні. Для дітей велика знижка. За інформаціями дзвонити: Brooklyn, N. Y., тел. BE 8-1578, або писати на адресу: Вілля "Josephine", Lexington Rd., Hunter, N.Y.

ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ "BLUE MOUNTAINS"
"Brookvale Lodge"
63 акри лісу і полян, — купіль в річці — тиха околиця — кімнати з утриманням або без утримання — відновлені приміщення — умірковані ціни.
З замовленнями проситься звертатись до:
Leonid Wronskyj, R.F.D. 2
Box 255, Saugerties, N. Y.
(Thruway Exit No. 20)
Tel.: 914 CHerry 6-2587
або в Ню Йорку MO 5-2142

Якщо хочете відпочати серед ліса в горах Кетскіл, проведіть
СВОЇ ВАКАЦІЇ на
Орлиному Гнізді
близько Союзівки.
Гірська річка з природним басейном, соняшні кімнати з гарячою і зимною водою. Домашній харч, також приміщення для самостійного господарювання. По інформації звертатись:
Дарія ХУХРА
КЕРГОНКСОН, Н. Й.
RFD 286 Самсонвілле Рд.
Тел.: Кергонксон 7248

ПОДОРОЖУЙТЕ через COSMOS
найбільш досвідчене
БЮРО ПОДОРОЖЕЙ і ТУР на УКРАЇНУ, СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ і СХІДНЮ ЕВРОПУ.
через COSMOS
Відвідайте своїх кревних у всіх частинах Сов. Союзу.
За всіми інформаціями пишіть або телефонуйте:
COSMOS TRAVEL BUREAU
45 W. 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: CI 5-7711

The French Shack
Cuisine Francaise
65 W. 55th St., N. Y. C.
CI 6-5126
Перекуски
Обід a la carte
Досконалі французькі харчі по умірковaних цінах.
ВІДКРИТО ЩОДЕННО — НЕДІЛЯ 5 ПО ПОЛ.

ЧУДОВІ ФАСОНИ ФУТЕР Холодна переховальня футер.
На замовлення — Перерібки — Направи —
Футра — Жакети — Столї
Найкраще виконання.
A. EDELSTEIN & SON
752 B'way GR 7-2922
(Corner 8th St. — 4th Floor)
NEW YORK CITY

ДО ВИНАЙМУ

ДО ВИНАЙМУ НА ЛІТО
Умебльовані кімнати, повний комфорт, серед природи, близько моря, з харчем або без. Їзда до Ню Йорку 20¢. Голоситись:
Irena Hewka-Petchko
149 Shirley Avenue
Staten Island 12, N.Y.
YUkon 4-0606

ДО ВИНАЙМУ
3 КІМНАТИ і ЛАЗНИЧКА
$25 місячно при 181 Bay St.
JERSEY CITY, N. J.
ІНФОРМУВАТИСЬ У СУПЕРІНТЕНДЕНТА.

ГАРНІ ТРИ МОДЕРНІ КІМНАТИ ДО ВИНАЙМУ. ДЕШЕВО.
EVergreen 4-6340

UKRAINIAN FURRIER
Stephen Kopiec

MANUFACTURER OF FINE FURS
259 West 30th Street
NEW YORK 1, New York
3rd floor — Bet. 7 & 8th Ave.
1 Block from Penn. Station
Phone: CHickering 4-0613
WOMANS BEST FRIEND — FURS —
We carry all types — COATS JACKETS — STOLES, etc
We also make to ORDER — REPAIR — REMODEL STORAGE

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 9-го ЧЕРВНЯ 1963 р.:

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, о год. 1-ій попол. в приміщенні УНДому при W. 14 вул. ч. 2255. Вплати за асекурацію приниматиме фінан. реф. — Н. Чорногор, секр.

СЕРЕДА, 12-го ЧЕРВНЯ 1963 р.:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва-Клюб Поступовий, Відд. 70, в 7-ій год. веч. в УНДомі при 96 Fleet St. — П. Костик, секр.

П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЧЕРВНЯ 1963 р.:

ST. JOSEPH, Mo. Піврічні збори Т-ва Запорізька Січ, 355 Відд., о 2-ій год. по полудні в церковній залі. — Управа.

REAL ESTATE

БРУКЛИН, Н. Й.
2-род. наріжний дім (frame) $14,250
1-род. і крамниця $8,500
Навпроти Brooklyn-Qveens Expressway. Трикутна наріжна площа. Приблизно 83 × 25. Поміркована ціна. Близько в'їзд до головного гайвею. Телеф.: EV 3-7300

БРУКЛИН, Н. Й.
5 соняшних кімнат, вікна в кожній кімнаті, навпроти парку, школи, 18 хвилин до Times Square, $84 місячно. Телефонувати в неділю від 11 рано до 4 по пол.
EV 3-7300

ДОМИ на ПРОДАЖ
8-мешканевий на 144-ій вул. в Бронксі, рент $6,300 за $23.000.
24-мешканевий біля Бронкс Парку, рент $16,000. Ціна $75,000.
3-мешканевий, 16 кімнат з гаражем, в гарнім районі Бронксу за $29,000.
В курортному місті Saratoga Spring на швидкий продаж пансіон на 20 кімн., що дає $3,500 чистого прибутку на рік. Повна ціна $25,000.
Є до продажу багато інших домів на вигідних умовах при невеликій готівці.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
AU 1-0194
(між 140-141 вул.)

НА ПРОДАЖ
25 акрів землі, 2 пов. з цементових бльоків стодола і 2 пов. курник 24 × 50 з усіми удогідненнями, гаряча і холодна вода.
Також 2 пов. 10 кімнат. дім і 1-4 кім. катедж, 3 кім. катедж, 4 літні 2 кім. катеджі; басейн 20 × 38, 18" 6 ft глибокий; вицементовані спортові корти та багато інших додатків. Тільки 1½ милі від Союзівки.
A. FEINBERG & SONS
KERHONKSON
Ulster County, N.Y.
Tel.: Kerhonkson 3041

Astoria (Dietmar Station). 2 род. мур. 5 і 6 баксеві кімнати, напів відокремлений, олива. Ціна $28.900.
Також Broadway Sta 14 род. мур. олив. огрівання, мар. сходи, $10.000 доходу, готівка $12.000.
Jackson Hights. 2 род. мур. 12 років, надз. нагода, на скорий продаж. $27.900.
Всі муровані, олива, баксові, сабвей.
MARATHON REALTY
31-87 — 32nd St., Astoria, L.I.
близ. Broadway
YE 2-3550

ОКАЗІЙНО НА ПРОДАЖ
Високо в горах, чудовий красвид, 7 кімнатний модерний дім з огріванням і з уживанням басейну — $9.500.
П'ять модерних бонґал і 6 кімнатний модерний дім з огріванням, 13 акрів землі, річка, басейн, чудова околиця близько Сумівки і Союзівки — $25.500.
74 акри землі, великий фронт до дороги (2000 стіп), 4 доми на 12 родин, став, річка, близько Союзівки — $13.500.
Stephan OLEKSIW
P. O. Box 348
KERHONKSON, N.Y.
Tel.: 7692

Будете поінформовані, що діється в краю, слухаючи Европу на короткі хвилі. Ґарантуємо відбір. Найбільший вибір в НЮ ЙОРКУ
НІМЕЦЬКИХ Hi-Fi РАДІОАПАРАТІВ
TELEFUNKEN
BLAUPUNKT
GRUNDIG
SABA
HI-FI & MAGNETOFON
Продаж і обслуга в руках німецьких спеціялістів
GERMAN HI-FI
N. Y. 1574 3rd Ave. (89th St.)
EN 9-3366
Brooklyn 58-24 Myrtle Ave.
EM 6-5450

РІЗНЕ

Увага! ФІРМА Увага!
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
Main Office:
1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
Tel.: IN 7-5522
приймає замовлення, на основі укладеного нами з Всесоюзною Зовнішньо-торговельною Конторою „Внешпосилторг" договору, на ПОДАРУНКИ від американських громадян на совєтські, високої якости товари, з дорученням їх без мита і яких-небудь інших додаткових доплат для рідних, які живуть в Совєтському Союзі.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ ВКЛЮЧАЄ:
- АВТА
- МОТОЦИКЛІ
- РОВЕРИ
- ТЕЛЕВІЗІЇ
- ХОЛОДІЛЬНИКИ
- РАДІО-АПАРАТИ
- МАШИНИ ДО ШИТТЯ
- ФОТО-АПАРАТИ
- ГОДИННИКИ
- АКОРДЕОНИ і т. п.

Достава товарів ґарантована на час від 5 до 40 днів, залежно від роду дарунка.
Звертайтеся до головного бюра письменно або телефоном з проханням надіслати КАТАЛОГ РЕЧЕЙ, які можна замовити безпосередньо.
PACKAGE EXPRESS and TRAVEL AGENCY

Cafe Geiger ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St. (b. 2 & 3 Ave.) NEW YORK
Tel.: RE 4-4428
Inh.: Helmut Vollmer
Щоденно КОНЦЕРТ від год. 4:00
Найліпша нім. кухня — Ланчі — Обіди
Знамените печиво з власної пекарні.

Дайте з весною перевірити свої авта
в українській бензиновій станції.
Виконуємо всі направи особових і вантажних авт. Ремонтуємо, перебудовуємо автоматичні трансмісії і мотори, 1 рік ґарантія. Електрична система, карборатор та інші.
Обслуга фахова і солідна. Вся робота ґарантована.
J. & G. SERVICE STATION, INC.
265 Bedford Avenue — BROOKLYN, N.Y. — Tel.: EV 7-8304
(ріг N. 1-ої вул.) Осип МИХАЛЬЧУК, власник

Вже введено НОВИЙ РІД обслужування щодо замовлень дарунків у самому СССР
на основі ДОГОВОРУ, підписаного із „ВНЕШПОСИЛТОРГОМ"
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
приймає
ЗАМОВЛЕННЯ НА ОПЛАЧЕНІ ДАРУНКИ для Ваших свояків в СССР.
— Ви тут платите повну вартість дарунку —
— Одержувач нічого не платить —
- АВТОМОБІЛІ
- МАШИНИ ДО ПРАННЯ
- ХОЛОДІЛЬНИКИ
- ТЕЛЕВІЗІЇ
- ПИЛОСМОКИ
- РОВЕРИ
- МАШИНИ ДО ШИТТЯ

СОТНІ ПРЕДМЕТІВ ДО ВИБОРУ.
За повними інформаціями і каталогом звертаєтесь до головного бюра
Cosmos Parcels Express, Corp.
45 W. 45th Street — NEW YORK 36, N. Y.
Tel.: CI 5-7905

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ СВОЮ
ПАЧКУ—ДАРУНОК ДО СССР
АБО ЗАМОВИТИ ДЛЯ СВОЇХ РІДНИХ ТОВАРІ СОВЄТСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ (так як: автомобілі, машини до шиття, ровери і т. д.) ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАЙСТАРШОЇ І НАЙБІЛЬ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ФІРМИ
з 30 літньою практикою.
ПРИХОДЬТЕ АБО ПИШІТЬ ДО ОДНОГО З НАШИХ ВІДДІЛІВ В БІЛЬШИХ МІСТАХ АБО ДО НАШОГО ГОЛОВНОГО БЮРА:
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street
Philadelphia 6, Pa.
WA 5-3455

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
КОЖНА ДОБРА КНИЖКА є в АРЦІ.

РОЗШУКИ

Мати
Віра Андріївна Хмелівська
пошукує 2-х синів, які останній час до 1945 року були в Обер Шлезін Анатолія Петровича, нар. 1923 р. і Олексія Петровича, нар. 1926 р. Хто б знав про їхнє перебування, прошу негайно повідомити на адресу:
Віра Андріївна Хмелівська
224 Park Terrace
Hartford, Conn (6)
U.S.A.

КНИЖКИ

КНИГОСПІЛКА
Іван ФРАНКО
20-томова збірка художніх творів $76.50
Можна на сплату ратами.
Великий вибір інших книжок.
Каталог 1963 безкоштовно.
Звертатися на адресу:
Knyho-Spilka Publishing Co.
318 East 9th Street
New York 3, N.Y.

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ
ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 піг. — $4.00;
На нерви — зелові пігулки No. 91 — 100 піг. — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого мішочка — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При боляках шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел' — 1½-місячне лічення — $6.50.
KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

СМАЧНІ ХАРЧОВІ ПАЧКИ ДО ВСІХ КРАЇН.
Доставa до 3-4 тижнів.
ПОВНА ҐАРАНТІЯ
Жадайте наших цінників.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 28th Street
NEW YORK 16, N. Y.
MU 9-0598

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Te.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК.
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568